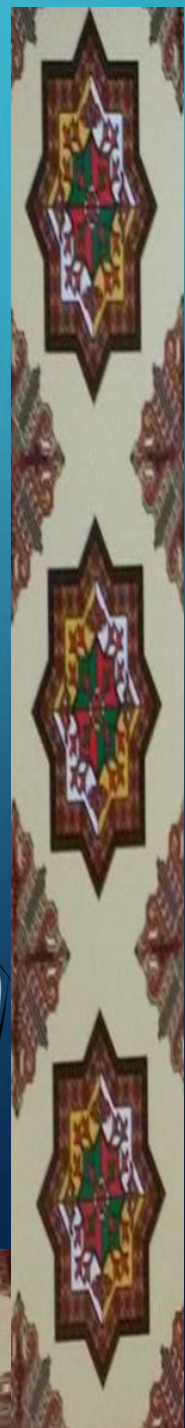

TÜRKMEN TÜRKÇESİ

TÜRKMEN TÜRKGÇESİ

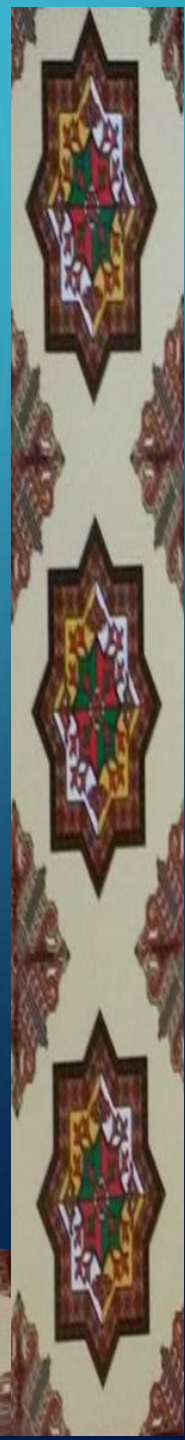
TÜRKMENCE OKUMA VE ANLAMA İLE İLGİLİ DERSLER

TL 2043 TÜRKMEN TÜRKGÇESİ OKUMA-ANLAMA I
(TÜRKMEN TÜRKİSH READING COMPRHENSION I)

TL 2048 TÜRKMEN TÜRKGÇESİ OKUMA-ANLAMA II
(TÜRKMEN TÜRKİSH READING COMPRHENSION II)

TÜRKMEN TÜRKGÇESI

TÜRKMENCE OKUMA VE ANLAMA İLE İLGİLİ DERSLER

**DÜŞÜNMEK
ÜÇİN**

OKAP BİLMELİ

DIŇLAP BİLMELİ

AŇLAP BİLMELİ

Ders Kodu	Yarıyıl	Ders Adı	T/U/L	Türü	Öğrenim Dili	AKTS
TL 2043	1	Türkmen Türkçesi Okuma-Anlama I	2		Türkmençe	3

Dersin amacı,

- öğrencinin kendisiyle,
- ailesiyle,
- çevresiyle ve
- özel günlerle

ilgili metinleri okuma anlama becerilerini geliştirmektir.

EDEBİYATLAR VE DİĞER KAYNAKLAR

- BABAYEV, K., (1972) Türkmen Diliniň Praktiki Stilistikası. Aşgabat.
- BABAYEV, K., (1982) Resmi Dokumentleriň we İş Kagyzlaryň Dil Medeniyeti. Aşgabat.
- BABAYEV, K., (1983) Diliň Obrazlı Şerişdeleri. Aşgabat.
- BABAYEV, K., (1983) Dokumentleriň we İş Kagyzlaryniň Türkmen Dilinde Yazılışı. Aşgabat.
- BABAYEV, K., (1983) Türkmen Diliniň Stilistikası. Aşgabat.
- BABAYEV, K., (1989) Türkmen Diliniň Stilistikası. Aşgabat.
- GELDİMİRADOV, A., (1983) Türkmen Edebi Dilinde Variantlaşma. Aşgabat:Ilım.
- NEPESOV, G., (1993) Türkmen Edebi Diliniň Publisistik Stili. Aşgabat.
- NIYAZOV, S., (1994) Stilistikani Övretmegiň Esasları. Aşgabat.
- ŞIHIYEVA, O., (1996) Türkmen Dili ve Sözleyiş Sungatı.
- TÄÇMİRADOV, T., (1976) Türkmen Edebi Diliniň Orfografiyasınıň Sovet Dövründe Formirlenişi. Aşgabat.
- TÄÇMİRADOV, T., (1978) Türkmen Diliniň Orfoepik Sözlügi. Aşgabat.
- TÄÇMİRADOV, T., (1979) . Dil Medeniyetiniň Meseleleri. Aşgabat.
- TÄÇMİRADOV, T., (1979) Türkmen Sözleyiş Medeniyeti Boyunça Oçerkler. Aşgabat.
- TÄÇMİRADOV, T., (1980) Sözleyiş Medeniyetiniň Aktual Meseleleri. Aşgabat.
- TÄÇMİRADOV, T., (1988) Türkmen Sözleyiş Medeniyetiniň Käbir Meseleleri. Aşgabat.
- JANOS SİPOŞ (2012) TÜRKMEN KÜLTÜREL ARAŞTIRMALARI CD-I,II
- TÜRKMEN RADİYO OYUNLARI (2011) Türkmen Türkçesinde CD-I,II
- GARABAYEV, B., (1994) Türkmençe-Türkçe Gepleşik Sözlügi. Aşgabat: Gözyetim.
- GÜCÜKOV, S., (1997) Alkışlar-Dilegler Sözlügi. Aşgabat.
- DURDIYEV, H., (1993) Güzellik: Estetiki Söhbet. Aşgabat: Magaríf.
- SARIYEV, B., (1994) Türkmen Sözleyişiniň Altın Sözlügi. Aşgabat:Magaríf.

OKUMA-ANLAMA

TARYH BILEN BAGLANYSYKLY TEKSTLER

**7-nji hepde üçin tekstleri tapyň:
«KÖYTENDAGDA ISGENDERIŇ YZY BAR»**

Köneürgenç – keramatly, diýseň baý taryhy, şol bir wagtda-da kän syrlary gujagynda gizläp ýatan toprak. Bu ýer «Üç ýüz altmyş» ady bilen yklyma dolan öwlüýäniň mesgeni, bu ýer dünýäni dyza çökermäge synanyşan Çingiz hanyň tumşugyna kakmaga het eden arslan ýürek Jelaleddin serdaryň göbek gany daman toprak. Bu ýer al-Horezmi, Biruny, Aşyk Aýdyň, al-Faraby ýaly onlarça beýik şahsyýetleriň ýaşap öten mesgeni.

Türkmenistan – dost-doganlyk ýurdy

Hormatly Prezidentimiziň tagallasy bilen Berkarar döwletiň bagtyýarlyk döwründe Türkmenistan ösen ýurtlaryň hataryna goşuldy. Paýtagtymyz Aşgabat şäheri hem gün-günden gözelleşýär. Biz her ýylyň 25-nji maýynda Aşgabat şäheriniň gününü belleýäris. Paýtagtymyz Ginnessiň rekordlar kitabyna “Ak mermere beslenen şäher” hökmüne girdi. Bu bolsa biziň ata Watanymyzyň dünýädäki mertebesini, at-abraýyny barha belende göterýär.

Biziň Garaşsyz, hemişelik Bitarap ýurdumyzyň her bir günü möhüm wakalardan, şanly senelerden doly. Türkmenistan diýarymyzda ýaşlaryň çuňňur bilim almaklary üçin mekdepler, çagalar baglary gurulýar. Olar gözel diýarymyzyň gözelligine has-da gözelligi goşýar, dost-doganlygy berkidýär. Türkmenistan Watanymyzyň goňşy ýurtlar bilen dost-doganlyk gatnaşyklary barha berkeýär. Biziň ata Watanymyzda dünýäniň dürli ýerlerinden gelen doganlyk halklarynyň gatnaşmagynda festiwallar, aýdym-saz bäsleşikleri zygiderli geçirilip durulýar.

Şeýle ajaýyp Watanda ýaşaýan her bir adamyň ýüregi buýsançdan doly. Men hem şeýle ajaýyp zamanada ýaşaýandygyma, bilim alýandygyma, diýseň, buýsanýaryn. Goý, mundan beýläk hem ýurdumyz güllesin, össün! Daşary ýurtlar bilen dost-doganlyk gatnaşyklarymyz mundan-da has berkesin! Hormatly Prezidentimiziň jany sag, ömri uzak, tutumly işleri rowaç bolsun!

Hormatly Prezidentimiziň taýsyz tagallasynyň netijesinde, ýurdumyzyň çar künjegi, şol sanda ak şäherimiz Aşgabat giň gerimde rowaçlanýan ajaýyp binagärlik keşbi, görenleri haýrana goýýan döwrebap durmuş-medeni maksatly desgalary bilen tapawutlanýar. Aşgabat şäherindäki ähli amatlyklary bolan ýaşaýyş jaýlary, kaşaňlygy bilen biribirinden tapawutlanýan owadan myhmanhanalar, göwünleri galkyndyrýan täsin suw çüwdürimler, gözəl seýilgähler, gije-gündiz ýalkym saçyp duran, gül-güläleklere beslenen ak ýollar bu günki gün halkymyzyň buýsanjyna, ýakyn-u-alyndan gelýän myhmanlaryň guwanjyna öwrüldi.

Hormatly Prezidentimiziň başlangyjy esasynda Aşgabat şäherimiz ýurdumyzyň esasy syýasy, ykdysady we medeni merkezine öwürülme bilen çäklenmän, eýsem, halkara işewürliginiň we hyzmatdaşlygynyň hem merkezine öwürüldi. Milli Liderimiz paýtagtymyzdaky her bir gurluşyk taslamasynyň binagärlik aýratynlyklarynyň milli däpleri-miz esasynda gurulmagy ugrunda uly tagallalar edýär. Şonuň üçin hormatly Prezidentimiz ýgy-ýgydan paýtagtymyz Aşgabat boýunça iş saparlaryny amala aşyrýar. Geçen hepde döwlet Baştutanymyz paýtagtymyzyň günbatar böleginde gurluşygy alnyp barylýan binalaryň iş ýüzünde ýerine ýetirilişi bilen tanyşdy. Aşgabadyň bu künjeginde ýurdumyzyň baş şäherini ösdürmegiň 16-njy tapgyrynyň gurluşygy ýokary depginde alnyp barylýar.

Gurluşygyň baş meýilnamasyna laýyklykda, şäheriň Taslama we Tähran köçeleriniň aralygynda 12 gatly, 72 öýli ýaşaýyş jaýlarynyň 10-sy, 12 gatly, 48 öýli ýaşaýyş jaýlarynyň bolsa 6-sy gurulýar. Şäheriň bu künjeginde bina edilýän desgalaryň gurluşygy hormatly Prezidentimiziň kabul eden Kararyna laýyklykda, ýurdumyzyň Senagatçylar we telekeçiler birleşmesiniň agzalaryna ynanyldy. Munuň özi türkmen telekeçileriniň häzirki zaman gurluşyklaryna işjeň gatnaşýandyklarynyň, iri taslamalary ýerine ýetirmäge ukyplydyklarynyň aýdyň subutnamasydyr.

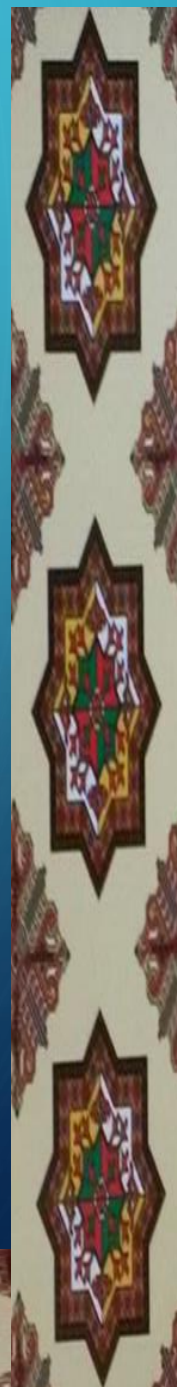
Milli Liderimiziň başlangyjy esasynda her ýylyň 25-nji maýynda Aşgabat şäheriniň gününüň baýram edilmegi, Berkarar döwletimiziň bagtyýarlyk döwründe ýaýbaňlandyrylan hem-de Aşgabadyň keşbinde öz beýanyny tapan oňyn özgertmeleriň gerimini äşgär edýär. Paýtagtymyzyň ak mermerden bina bolýan keşbi – ak bagtymyzyň beýany. Çünki Aşgabat – ajaýyplygyň şäheri.

Halkara hyzmatdaşlygy nukdaýnazaryndan Aşgabat myhmansöýerligiň, ygtybarly hyzmatdaşlygyň, parahatçylykly döredijiligiň, ynsanperwerligiň mekanydyr. Amala aşyrylýan giň gerimli işler ýurdumyzyň syýasy, durmuş-ykdysady, ylym-bilim, medeni merkezi hökmünde Aşgabat şäheriniň ähmiýetini has-da ýokarlandyrýar. Paýtagtymyzda halkara derejesindäki möhüm çäreleri geçirmek üçin ähli şertlere eýe bolan häzirki zaman binalarynyň gurulmagy şäheriň keşbiniň şu günki aýratynlygydyr.

Gözelligi we özboluşlylygy bilen tapawutlanýan türkmen paýtagty birnäçe gezek Ginnesiň bütindünyä rekordlar kitabyna girizildi. Dünýäniň abraýly Ginnesiň bütindünyä rekordlar kitabyň sahypalarynda Aşgabat şäheriniň mynasyp ornuny tapmagy, milli Liderimiziň paýtagtymyzy döwrebap hem-de täzeçil esasyda ösdürmek ugrunda alyp barýan giň gerimli özgertmeler maksatnamasynyň üstünlikli amala aşyrylýandygynyň aýdyň subutnamasydyr. Şeýlelikde, gün-günden gözelleşýän paýtagtymyz Aşgabat şäheri özüniň milli binagärlik äheňindäki häzirki zaman ymaratlary bilen kalbyňa şatlyk çayýar. Deňi-taýy bolmadyk binalary-ymaratlaryň, köp sanly muzeýlerdir, sergileriň we teatrlaryň utgaşykly sazlaşygy paýtagtymyzyň myhmanlarynyň ünsüni özüne çekýär.

**Maral ÇARYÝEWA,
Balkan welaýatynyň Serdar şäherindäki 2-nji orta mekdebiň fizika mugallymy.
AŞGABAT bagtyýarlygyň şäheri**

